

Югославската киноартистка
"В Е Р А И Л И Ч"
във филма "Този народ ще менаж"

Преустройство

Нашата кинематография е в преустройство.
Задачите са ясни и конкретно поставени:

Първо. Да се създаде българска национална кинематография, която да се постави всецяло в служба на народната република при разрешаването на най-съществените проблеми на съвременето ни.

Второ. Киното да се направи достъпно за целия народ, чрез бърза и планова кинификация на страната.

Зад двете задачи стои ясното указание:

Новата наша кинематография трябва да бъде идейно мобилизираща, политически зряла, остро актуална и високо художествена.

А нашата кинификация трябва да бъде не само прикрепена или подвижна техника, а активна трибуна с най-добрите произведения на световната кинематография.

Задачите са сложни и трудни. На практика те значат:

Подобрена и обогатена с още по-разнообразен материал кинохроника, отразяваща всички съществени моменти от преустройствения и гравивен процес в нашата нова демократична република, а също така и всичко по-важно из живота и усилията на хората, обществените движения и народите, работещи за мира и демокрацията.

Повече и още по-качествени български документални, културни и научно-популярни филми, които да отразят научния, културен и стопански подем на нашия освободен народ, да подпомогнат научните, стопански и културни институти в популяризирането на техните постижения, и да разнасят със своята убедителност и нагледност знания и просвета по всички кътчета, където живеят и работят българските хора.

Създаването на нови художествени български филми, със свой собствен стил и тематика, която да вдъхне бодрост и самоувереност в собствените сили на нашия народ и да го вдъхнови към нови трудови подвизи, към съзнателна готовност да твори и брани своето красиво и щастливо бъдеще.

Стотици и хиляди нови кинотеатри, с добре подбран и обучен персонал, които да станат истински културни средища, и окончателно ликвидиране на порочната практика — кината да бъдат приходо-източник за местните културно-просветни нужди.

Рационализиран до крайни възможности внос на кинокартини и възроден екран, прочистен от малощенни и блудкави филми, и подхранван със системно подредени и пълнокръвни програми.

Поставените задачи са изпълними.

Законът за кинематографията и проведената национализация създадоха правната и материална основа за разрешението им.

В момента преустройството е в пълен ход. Извършва се следното:

Събира се и се прегрупира наличната кинотехника, за да може, въпреки своята оскъдност, да задоволи нуждите на увеличеното производство.

Подготвя се технически, художествено-творчески и кадрово завършването на един започнат игрален филм и започването на два нови.

Обсъждат се конкретните мерки за премахване липсата на сценарии и се прилагат договори, благоприятстващи привличането към този род творчество на най-изтъкнатите литературни дейци.

Преценява се наличният кадър от киноработници, с оглед на това — всеки да заеме подходящото си място в производството и никой годен за някаква творческа или техническа работа кинодеец да не остане без работа. Едновременно, подготвят се възможно най-добрите условия за работа и справедливото заплащане на творческия труд.

Организира се и се е вече осигурило редовното снабдяване на национализираното киностопанство, на производството и на кинификацията.

Изработват се основните положения на бъдещия петгодишен план за българската кинематография.

Реформира се институтът на нашата кинематография в духа на новия закон и се създават новите му форми на управление и на производство, напълно съобразени с принципите на плановото стопанство и очистени от неправилните и задържащи методи на работа в миналото.

* *

В кръговете на българските кинематографисти съществува необикновено оживление. В центъра на разговорите и обсъжданията е въпросът за реорганизацията. Не може да се каже, че разговорите във връзка с нея се водят много спокойно и обективно. Има обаче указания, че се изхожда предимно от интересите на самата кинематография и че отечественофронтовското съзнание в тази неспокойна среда е на лице. Засиленото нетърпение е лесно обяснимо. Жаждата за работа и творчество е радостно явление. Иде край и на очакването: преустройството е почти завършено. Българските кинодейци нямат вече основание да се безпокоят във връзка с реорганизацията. Предстоят им обаче по-големи безпокойства: в скоро време те ще трябва да покажат знанията си, възможностите си, дарованията си.

А основания за безпокойство, или поне за сериозна загриженост, има: 7,000,000 гледат към екрана, много критично настроени.

Страшимир Раев

Победа на съветската кинематография

От
Р. Юренев

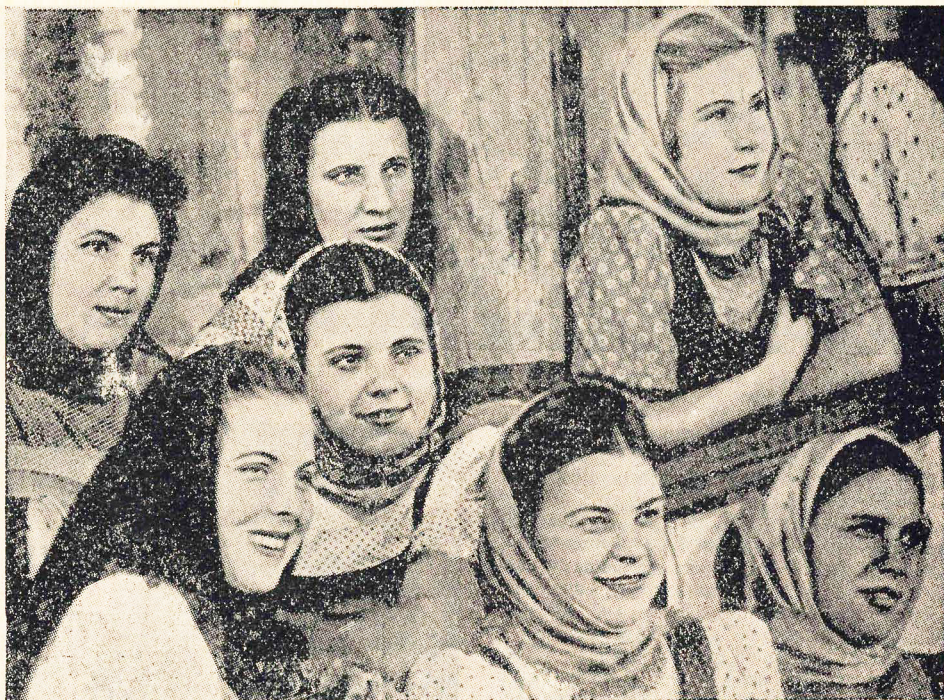
Селем художествени и 6 документални съветски кинокартини са удостоени със Сталиновата премия. Тринадесет произведения на горещото и правдиво, боево и човечно съветско киноизкуство получиха всенародно признание.

Когато се опитваш със смислен поглед да обхванеш сюжетите и героите на най-добрите филми през 1947 година, пред теб израсва образът на огромната млада слънчева страна. Бреговете на тази страна се мият от вълните на много морета и океани. От високите планини се виждат спящи гори и безкрайни плодородни поля. Строят се градове, работят заводи, люлеят се ниви. В ясното небе летят червенозвездни самолети. Всичко това е създадено от творчески труд на гордия, свободен, непобедим съветски човек Родината, народът — това е главната тема и главният герой на всичките тринадесет филма.

Те са създадени от художници с различни творчески индивидуалности, в разни жанрове, с разнообразни художествени средства. Това говори за силата на единния метод, чрез който са създадени тези филми — метода на социалистическия реализъм, който позволява на художника с висок глас да каже истината за действителността, която го е вдъхновила.

1947 година беше година на творчески подем и преустройство работата на съветската кинематография. Партията призова съветските художници да решават основните въпроси на съвременността, да обогатяват средствата на художествената изразителност, да осветлят с болшевишката идея своето отношение към живота, да направят изкуството активен строител на комунизма.

Премираните филми говорят, че съветското киноизкуство уверено върви по правилен път. Колко много укрепна майсторството на драматурзите, успели да дадат ясни, правдиви и увличащи картини на съвременността и историята, да създадат благородни и привлекателни образи на хората — преобразователи, строители, творци! Колко страст, наблюдателност и изкуство проявиха актьорите, които възплотиха тези образи. Кол-

Сцена из филма „Легенда за сибирската земя“.

ко изобретателно и правдиво запечатаха операторите и художниците чертите на живота на разните народи и епохи. И колко убедително и хармонично обединиха режисьорите творческите усилия на своите колективи в единни, цялостни произведения.

Патосът на победите в боевете и в социалистическото строителство с особена сила се чувства в кинокартината на И. Пирьов, Е. Помещиков и Н. Рошков — „Легенда за сибирската земя“.

Този радостен, утвърждаващ живота филм, в който блестят цветовете на родната руска природа, пресъздадени от оператора В. Павлов, и звучат чудесните руски песни, записани от композитора Н. Крюков, говори за плодотворната, творческа сила на съветския човек. Актьорите Марина Ладинина, В. Дружников, Б. Андреев и В. Василева създадоха светли образи на младите съветски хора.

Герой на филма е младият композитор Балашов, посветил своята оратория — плод на победени съмнения и превъзможнати трудности — на народа. В това се крие силата на произведението на Балашов.

Целия си живот е отдала на народа, носейки светлината на знанието на простите селски деца — скромната руска жена, селската учителка Мартинова. И когато прогрява Октомври, как разцъфна нейният живот, какво значение доби нейното дело! Заедно с народа, тя победи и в революцията, и в борбата за колективизация, и във Великата отечествена война. Творчеството на драматурга М. Смирнова, на режисьора М. Донски, на оператора С. Урусевски, даде възможност на актрисата В. Марецка да създаде образ на истински руска и истински съветска жена — силна, чиста и мъдра като нейната родина.

Гневно звучи кинокартината „Руският въпрос“, насочена против тъмните антидемократични сили, които в страните на капитализма добиват все повече влияние. В талантливия филм на М. Ром и неговия колектив (оператор Б. Волчек, художник С. Мандел,

артисти В. Аксенов, Е. Кузмина, Б. Тевин, М. Астангов, М. Названов) правдиво са изобразени враговете на американския народ, враговете на мира и демокрацията.

Изкуството на самата Америка не смее да каже на своя народ истината и в това се крие основната причина за израждането и упадък на американското изкуство.

В същото време, когато правдивите, идейни и утвърждаващи живота съветски филми печелят все по-голяма аудитория всред народите на Запада и Изтока, Холивуд наводнява екраните в света с откровено-фашистки, човекоомразни филми, мрачни, безнадеждни разкази за луди, алкохолици и убийци, празни, блудкави и глупави ревюта.

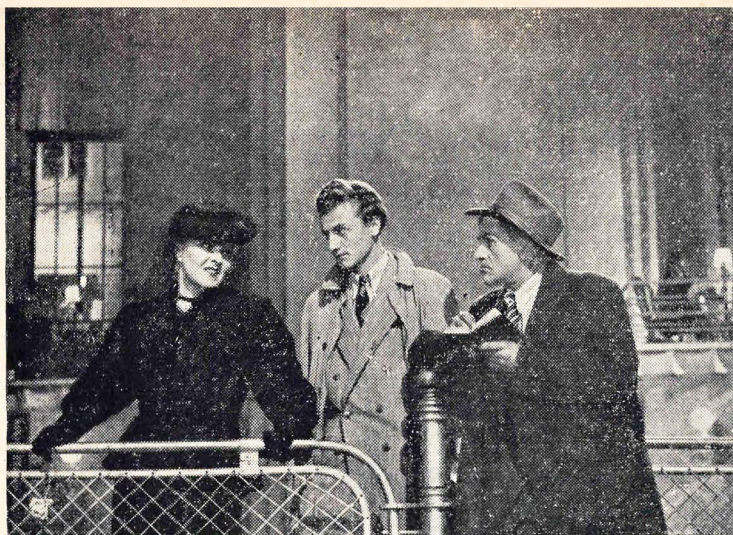
Не е чудно, че холивудските кинокартини с трясък се провалиха на всички следвоенни международни фестивали. Пред лицето на зрителите от цял свят съветските филми отържаха победата.

Към какъвто материал и да се обръщаха нашите кинематографисти, те търсеха да изразят идеята на патриотизма, на творчеството, на прогреса. В далечния 15 век е живял и творил великият узбекски поет и държавник Алишер Навои. Той е мечтал за държавата на разума и е възпявал подвига на Фархад — строителя, който е дал воля на народите в средно-азиатските пустини. Във филма, създаден от узбекските кинематографи К. Ярматов, А. Исмаев и Р. Хамраев, образът на Навои носи безсмъртната идея за служба на изкуството в полза на народа.

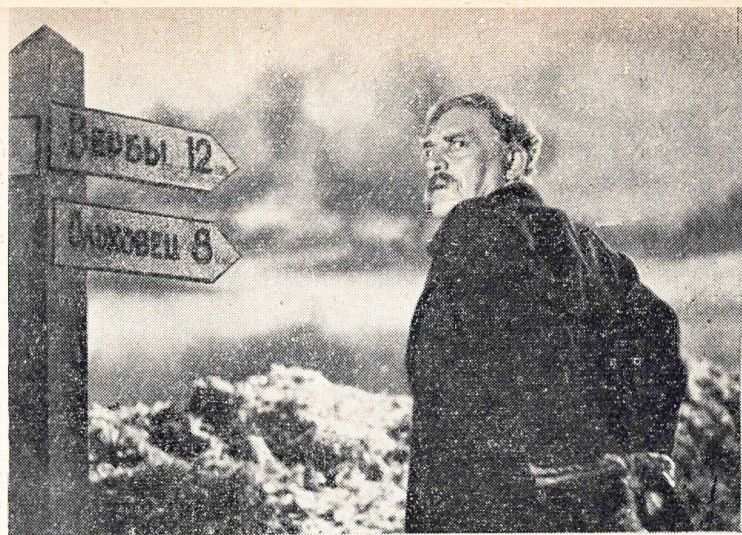
Великият руски хирург Пирогов е поставил прогресивната наука в служба на народа. Във филма на режисьора Григорий Козинцев (сценарий от Ю. Герман) са разказани няколко епизода от борбата на този ученик-патриот против чуждестранните шарлатани. Борба спечелена в болниците, където лекуват болните от холера, и в болниците и на бойните полета при Севастопол. Операторът А. Москвин и художникът Е. Еней са пресъздали атмосферата на епохата, в която е живял забележителният учен, чийто образ артистът К. Скоробогатов претвори проникновено.

Вера Марецка във филма „Учителката“

Из филма „Руският въпрос“ (в ляво — Е. Кузмина).

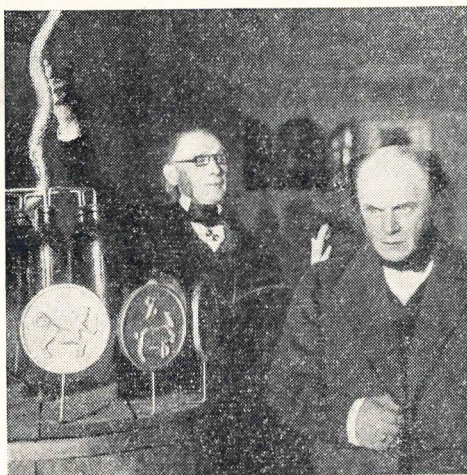
Амвросий Бучма във филма „Подвигът на разузнавача“.

Съветските хора победиха във Великата отечествена война. Те победиха поради превъзходството на своя обществен строй, поради пръвзходството на своите морални качества, възпитани от болшевишката партия. Затова във филма „Подвигът на разузнавача“, рисуващ един от епизодите на бойната дейност на съветското разузнаване, офицерът комунист хвърлен в дълбокия тил на противника побеждава в смъртната схватка с фашистите, уверен в своята правда, в непобедимостта на своя народ. Сценаристите М. Блейман, К. Исаев и И. Маклярски, режисьорът Б. Барнет, художникът М. Умански и артистът П. Кадочников са показали социалистическите качества в характера на съветския човек, като основа на героичния подвиг.

През годините на боевете за свобода и независимост на родината всеки честен човек трябваше да намери своето място в редовете на сражаващия се народ. Ученият Мийлас, който бе принуден от политиката на буржуазните управници на Естония да се затвори в цитаделата на индивидуализма, трябваше да дойде при своя народ, борещ се против фашизма редом с великия руски народ. Колективът от артисти на Естонската ССР (Х. Лаур, Л. Лаатс, Л. Раял) под ръководството на режисьора Херберт Рапопорт създаде първия национален естонски филм „Животът в цитаделата“.

В целия свят само съветското кино създаде и отгледа един забележителен вид кинопублицистика — документалните филми, свидетелстващи за яркия и красив живот на нашата страна.

Операторите-документалисти, между които наградените със Сталинова премия за

К. Скоробогатов (в дясно) в ролята на Пирогов във филма „Лекарят Пирогов“.

1947 година — В. Фроленко, Р. Фалушаков, А. Кричевски, К. Богдан, В. Доброники, С. Семьонов, Б. Соколов, А. Съомин, Б. Макасеев, М. Ошурков, А. Шекутиев, Н. Вихирев, И. Беляков, М. Трояновски — умеят да видят и заснемат най-характерните епизоди от нашата действителност. Те снимат с изразителност и лаконичност на истински живописци.

Режисьорите на хроникално-документалната кинематография заедно с писателите — автори на сценарии и дикторски текстове — създават филми посветени на най-жизнените проблеми и събития на съвременността.

За възстановяването и растежа на индустриалното и селско стопанство на цъфтящата съветска Украйна, за нейните първи работници разказва цветният филм на режисьорите М. Слуцки и Г. Тасина. Наред с филма на Л. Кристи и С. Гуров „Съветска Латвия“ той продължава серията от документални кинокартини за съветските социалистически републики — серия, чието значение е високо оценено от зрителите на всички народности в Съветския съюз.

За славната 800 годишна история на нашата столица и за нейната социалистическа младост говори кинокартината „Москва — столица на СССР“ на Л. Степанова, Ф. Киселев и И. Бачелис. Кинокартината е празнична, тържествена и заедно с това сърдечна и проста. На празничните събития в живота на съветския народ са посветени също филмите: „Ден на въздушния флот на СССР“ на В. Бойков и „Всесъюзният парад на физкультурниците в 1947 г.“ на И. Венжер и С. Бублик. Парадите на страшната въздушна армада и щастливата, здрава младост са да-

дени с цялото богатство на цветовете. В народното ликуване, в изобилието на силата, радостта и красотата се чувства дъхът на всекидневния щастлив труд, на творческото вдъхновение на великия народ, строящ комунизма и готов да съкруши всичко, което пречи на величествения му подвиг.

Вдъхновени от идеята на Горки — за поучителността от изобразяване един ден от живота на страната, режисьорите И. Копалин и И. Сеткина-Нестерова, писателят Б. Агапов и инженерът Е. Иофис създадоха „Ден на победилата страна“ — цветен филм за труда на съветските хора по всички краища на нашата родина.

Пет от 13-те филма са цветни. Новото могъщо изобразително средство е усвоено напълно от нас, и от художествена, и от техническа страна. Цветът в съветските кинокартини е пълноправна съставка, позволяваща по-ярко да се изрази идейната същност на произведението.

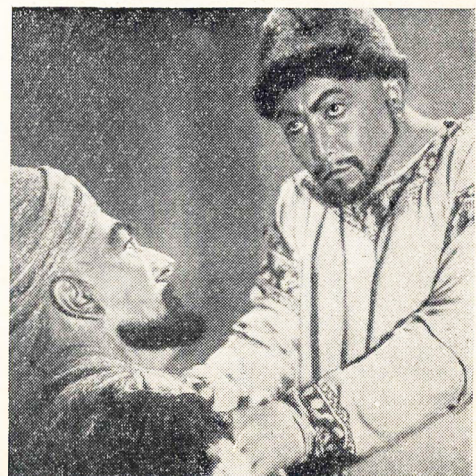
Най-масово от изкуствата — киното одържа нови творчески победи в славното целo на правдивото и високохудожествено изобразяване на нашата социалистическа действителност. Сред художниците удостоени със Сталиновата премия има и опитни първокласни майстори, и талантливи млади работници. Между киностудиите, които са създали премираните филми, са и най-старите творчески колективи на Москва и Ленинград, и националните студии на Украйна, Узбекистан, Естония и Латвия.

Успехите на 1947 година задължават към още по-големи успехи през 1948 година.

Да създават филми, достойни за народа, достойни за сталинската епоха, е почетното задължение на съветските кинематографисти.

Сцена из филма „Животът в цитаделата“.

Сцена из филма „Навон“

«ТРЕТИЯТ УДАР»

От Игор Савченко

режисьор на филмите
„Богдан Хмельницки“,
„Третият удар“, лауре-
ат на Сталиновата
премия

На майсторите на съветската кинематография е възложена почетна и отговорна задача: да създадат художествено-документални филми за най-важните операции в миналата война. Като първи теми за тази кинолетопис са избрани Сталинградската битка, отбраната на Ленинград и освободението на Крим от немските окупатори.

На мен се падна голямата чест да поставя филм за много интересния етап от Великата отечествена война — изгонването на немците от Крим. В тази своеобразна операция, наречена от другаря Сталин „третият удар“, с изключителна яснота се разкрива гениалността на сталинската тактика и стратегия.

Сценарият на филма е написан от писателя Аркадий Первенцев, който сам е участвувал в боевете за Крим и отлично познава историята на цялата операция. Заедно с писателя работих и аз, бъдещият режисьор на кинокартината.

Новият жанр на произведението — художествено-документален — поставяше пред нас съвсем необикновени задачи.

Необходимо бе да се създаде филм, който точно и подробно да възстановява цялата история на борбата за Крим. Фантазията на авторите трябваше да отстъпи място на реалната, сурова правда на живота. В същото време ние разбяхме, че този жанр трябва да има своя драматургия, свое художествено разрешение. Не отделните лица, а самата операция трябваше да стане сюжет на филма. Необходимо беше с най-голяма убедителност да се покаже на екрана не само логиката на цялата операция, но и развитието на всяко отделно сражение.

Веднага след като стана известно за предстоящата постановка, Первенцев и аз започнахме да получаваме стотици писма от войници и офицери, воювали на този фронт през 1944 г. Спомени, лични наблюдения, отделни епизоди от боевата практика — всичко това се оказа нужно и полезно за нас. Неоченима беше помощта, оказана от военните организации на авторите на филма. Военните архиви, беседите с ръководителите и участниците в Кримската операция, съветванията с видни военни специалисти, ни позволиха да възстано-

Ал. Дикий (в ролята на Сталин) и М. Романов (в ролята на генерал А. И. Антонов) във филма „Третият удар“.

вим стъпка по стъпка историческата картина на борбата за Крим, да покажем основните военно-политически положения.

Преди да започнем снимките, ние с Первенцев посетихме Сиваш, Турския окоп и Армянск. Пешком обиколихме всички места, където са станали решителните сражения. От хитлеровските пленени немски генерали ние узнахме всички подробности относно системата на немската отбрана. Но не ни се удаде да открием нито един запазен участък от немските укрепления, тъй като всичко беше преорано от огъня на нашата артилерия. И тогава започнаха разкопките и строителството. Стана нужно да се построи един от участъците на немските укрепления с точната система на стрелбата, преминаванията, лисичите дупки.

Безспорно много полезни се оказаха материалите от кинохрониката. Ние прегледахме десетки хиляди метра лента, записана от фронтните оператори през тези дни. Но във филма

включихме само няколко кадра. Много неща снемме отново, ръководейки се от прегледания документален материал. По такъв начин, запазвайки правдата на живота, ние се стремехме към най-яркото ѝ възплотение на екрана.

В първите надписи на филма се казва: „В снимките са взимали участие войсковите подразделения на Таврическия военен окръг и моряците от Черноморския флот“. Аз бих ги нарекъл съавтори на филма. Практически всеки епизод се поставяше два пъти. Първият път го подготвяха офицерите, които провеждаха с войниците боеви занятия според сценарния план. Обикновено между офицерите и войниците се намираха хора, които непосредствено са участвували в тази именно операция. Така беше при снимките на Сарун-планина, в Таман, при Сиваш и в Армянск.

След така грижливо разработена военна репетиция се започваше кинематографната репетиция.

На разположение на снимачната група бе предоставена мощна военна техника — танкове, „катюши“, самолети, десантни параходи. Всичко необходимо за работа ни се даваше незабавно.

Създаването на този филм изискваше от главния оператор М. Кирилов и помощник-операторите А. Мишуринов, А. Колошин, А. Пищик и Ю. Разумов голямо майсторство и висока професионална култура. В този филм те работиха и като военни историци, и като художници-пейзажисти, и като майстори на психологическия портрет. Голяма е залугата на художниците по комбинирания снимки братя Никитченко, чиято неизчерпаема изобретателност помогна за възпроизвеждане на екрана липсващата ни немска военна техника.

И все пак, техническите мъчнотии при снимките са от второстепенно значение. Най-отговорна работа бе създаване образите на съветските войници, чийто патриотизъм, мъжество и героизъм донесоха бляскава победа на съветското оръжие, помогнаха да се разгроми хитлеровска Германия.

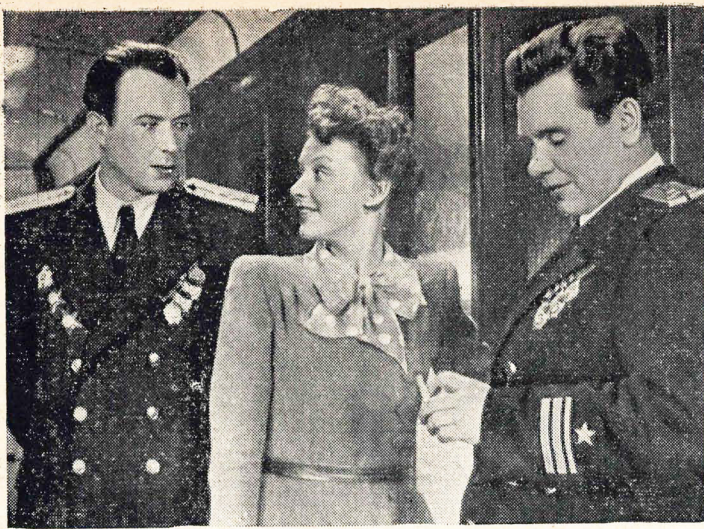
Пред зрителите на филма преминава галерия от видни съветски военначалници, начело с гениалния мислител, мъдър политик и велик полководец И. В. Сталин.

В кинокартината ролята на Сталин се играе от лауреата на Сталиновата премия Алексей Дикий.

Нашият филм разкрива само една част от гениалния сталинов стратегически план. След филма „Третият удар“ ще бъдат завършени нови художествено-документални кинокартини, които ще разкажат за другите значителни операции на победоносната съветска армия

М. Бернес (в ролята на мърсак Чмига) във филма „Третият удар“.

Сцена из съветския филм „Влакът отива на изток“.

Сцена из новия чехословашки филм „Лавина“.

СССР

„Повест за „Неудържимият“

Филм за моряците от северния флот. Увлекателна повест за съветските морски бойци.

Време на действието — 1943 година. Екипажът на миноносец „Неудържимият“ извършва на север еднообразна служба — конвоира корабите червизи.

Беднък „Неудържимият“ получава заповед да съпровожда петролоносач до едно далечно пристанище. В открито море „Неудържимият“ се среща с неприятелски подводници. Със сполучливо хвърлената подводна бомба миноносецът поврежда подводницата. Последната се опитва да избяга. „Неудържимият“ се впуска в преследване — това е неговото първо сражение. Но когато победата изглежда вече близка, командирът прекратява преследването: миноносецът се е отдалечил много от петролоносача и последният може да стане предмет на нападение. Капитан Никитин праща радиograma до командира на миноносец „126“ за местонахождението на подводницата. Вторият миноносец я потопява. По-

Международен преглед

бедата не се пада на „Неудържимият“, но затова миноносецът навреме е довел петролоносача до местоназначението, съветските самолети навреме са получили бензин и в решителното сражение са нанесли поражение над врага. На връщане в своето пристанище, радистът на „Неудържимият“ получава откъслек от радиograma: „Торпилиран съм от подводна лодка . . .“

„Неудържимият“ спасява моряците от миноносец „126“. Внезапно до него се появява немска подводница, същата, която е торпирала „126“. Настъпва часът на възмездие. „Неудържимият“ потопява подводницата и благополучно се връща в своята база.

На екипажа е устроена тържествена среща. Капитан Никитин се среща с любимото момиче, но свивдането не трае дълго. „Неудържимият“ отново заминава в открито море, на всекидневната трудна работа.

Сценарият на филма е от Павел Фурмански. Режисьор — Борис Бзбочкин, известен на цял свят като изпълнител на ролята на Чапаяв в знаменития филм. Той изпълнява и главната роля — на капитан Никитин.

В Москва е открит нов кинотеатър. До края на годината ще бъдат пуснати в експлоатация още 3 кинотеатра.

В Научно-изследователския кино-фото-институт е построена нова електроакустическа апаратура, чрез която ще може да се избегнат всички шумове при прожектиране на филмите.

Наскоро се е състоял първият випуск на курсовете при ВГИК за усъвършенстване на знанията и повишаване квалификацията на творчески и ръководни киноработници — режисьори, оператори и директори на

кинокартини при московските, провинциалните и националните киностудии.

В Украйна сега се наброяват 3.150 постоянни кина. Напълно са кинифицирани всички районни центрове. 196 постоянни кина има при МТС (моторно-тракторни станции) и 540 в колхозите. До края на 1948 година ще бъдат пуснати в експлоатация още 700 постоянни кина.

Започва строеж на нов кинотеатър със 600 места в град Измаил. В Киев се строи кинотеатър, който ще бъде готов през това лято. Възстановява се кинотеатър в Харков. Строи се нов кинотеатър и в град Брод, Львовска област.

Алма-Атинската киностудия е дублирала на казахски език 22 съветски филма. Озвучени са картините „Клетва“, „Алмирал Нехимов“, „Крайцерът Варяг“, „В името на живота“, „Подвигът на разузнавача“, „Съдът на народите“, и др.

През 1947 г. в РСФСР са пуснати в експлоатация 5.123 нови постоянни кина. В сравнение с 1946 г. кинорежата е увеличена с 65%.

Из българския хроникален филм „Правителствената делегация в Прага“ (оператор — Сашо Вълчев): в ляво — м-р-председателят Георги Димитров говори на многолюдния митинг в Прага; в дясно — девойка поднася на м-р-председателя Георги Димитров хляб и сол по славянски обичай.

Чехословакия

Нови филми

„Железният дядо“. Режи́сьор — В. Кубасек. Действието на филма се развива в обстановка на железопътни линии и сгради, в света на локомотивите и влаковете. Главната роля изпълнява Ярослав Марван.

Младият режисьор В. Гаер снима детективския филм „Тройка спатия“. Ролята на стария домакин, който показва на туристите забележителностите на замъка, който мечтае за връщане на „доброто старо време“, се изпълнява от Саша Рашилов.

През м. април в чехословашките кинотеатри е започнато прожектирането на три големи филми: „За обушаря Матоуш“, „Кракатит“ и „Хищници“.

Чешкият късометражен филм

Тази година се предполага да се завършат 80 късометражни филми на научно-популярни, културни, селско-стопански, икономически и други теми. През чехословашкия късометражен филм са преминали и са се подготвили редица режисьори, които после са отишли в пълнометражния филм. Повишеното равнище на чешките късометражни филми е отражение на новото народно-демократическо схващане за възпитателното значение на киноизкуството.

Словашкият късометражен филм

Неотдавна са се състояли премиерите на следните късометражни кинокартини: „Държавата се грижи за твоето дете“, „Със ски по гребените на Татриге“, „Пуканите колари“.

Мултипликационен филм по светен на Ганди

Новият чешки мултипликационен филм „Защо птичките кацат на телеграфните жици“, който неотдавна е бил завършен в студията „Братя в трика“, е посветен на Махатма Ганди. Това е пацифистка приказка по книгата на д-р Н. Фрид „Пуснете контрабаса в радио-разпръскването“. Сценарият на филма е написан от д-р Н. Фрид и Е. Хофман. Режи́сьор — Е. Хофман.

Югославия

Броят на кинотеатрите в Югославия през 1939 година е бил 413. През 1947 г. този брой се е увеличил на 652.

Франция

След завършването на филма „Чуждестранна афера“, който сега се снима в Америка, Марлена Дитрих ще се завърне във Франция, за да участва в новия френски филм „Житото цъфти“, в ролята на известната френска писателка Колет.

Германия

Филмовата къща „К. медиа филм“ в Монако е започнала работата по новата немска кинокартина „Господинът от другата

звезда“, която се снима в студията на Бавария. Главният изпълнител във филма е Хайнц Рюман.

Швеция

Напоследък шведската филмова компания „Свенск филминдустри“ е произвела три нови филма.

Най-забележителен от тях е „Железопътният строеж“ — един филм, който разказва за строежа на железопътната система в Швеция преди четиридесет години. Главната роля се изпълнява от световно известния актьор и режисьор Виктор Сьостром. Другите роли се изпълняват от Джон Елфстрьом, Бенгт Еклунд и др. Режи́сьор — Арне Матсон.

В кинокартината „Опашката на дявола“ главната роля се изпълнява от известния шведски комик Нилс Попе, за когото критиката казва, че е нещо средно между Чарли Чаплин и Бъстер Китон. Другите изпълнители са Аннализа Ериксон, Стив Йрел и Сигге Фюрст. Режи́сьор на филма е Ларс-Ерик Киелдрен.

„Падането на човека“ е най-новият филм на шведската артистка Май Цеттерлинг, която напоследък бе участвувала в няколко английски кинокартини. Участвуват още Георг Ридеберг и Хюго Бьорне.

Канада

Според една статистика на канадската „Филмова Компания“ за разпространение на филми, броят на кинематографните зали в Канада сега е 1562 с общо 797,327 места.

България

Държавното предприятие „Българска кинематография“ е получило следните първомайски поздравителни телеграми от киноинститути и кинодейци в чужбина:

По случай 1 май, международния празник на трудещите се, изпращаме пламенни поздравни на киноработниците на братска България!

Югославия — филм

Сърдечно честития празника на труда 1 май. Желята по-нататъшни успехи на Вашата кинематография!

Вучо
(Главен директор на югославската кинематография, бел. ред.)

По случай 1 май, големия празник на трудещите се, пожелаваме нови успехи на киноработниците във Вашата страна!

Албанско кинематографно предприятие

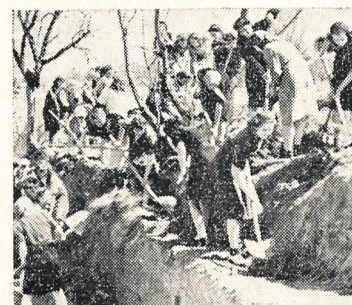
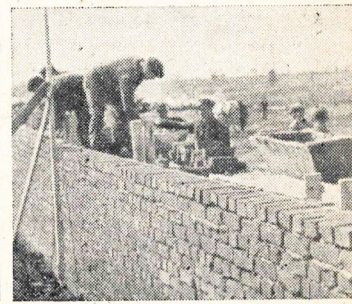
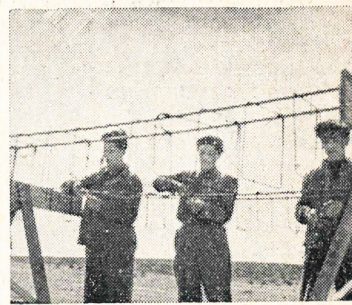
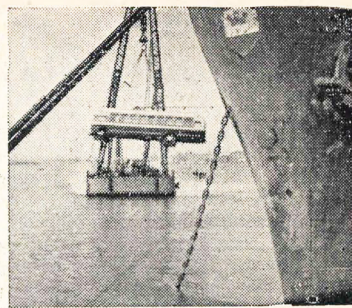
Работниците от чехословашката държавна кинематография изпращат по случай 1 май братски поздравни на българските филмови работници!

Експорт-импорт-филм, Прага

С най-голяма радост, изпращаме поздравни по случай 1 май на всички работници на българската кинематография!

„Мафирт“
(Най-голямата унгарска киностудия, бел. ред.)

Из българския кинопреглед

В първата колона, от горе надолу:

Снимка 1. Обещание на септемврийчетата.
Снимка 2. Септемврийчетата дават обещание при братската могила в Парка на свободата.
Снимка 3. Ударничката — първенец от фабрика „Беров“ Василка Грозева изпраща дъщерите си Райна и Паунка бригадирки.
Снимка 4. Изпращане на бригадири от с. Копеник.
Снимка 5. Трудов ден при брега на Марица — Пловдив.

Във втората колона, от горе надолу:

Снимка 1. На варненското пристанище. Разтоварване на получените от СССР тролейбуси за София.
Снимка 2. Курс за квалифицирани строителни работници в Димитровград.
Снимка 3. Рационализатор-строител демонстрира метода си.
Снимка 4 и 5. Празненство по случай откриване турско старопита-
лище в Русе.

„ЗА ОНЕЗИ, КОИТО СА В МОРЕТО“

Великата отечествена война беше голямо материално и морално изпитание както за съветската държава и социалистическата политика и икономическа система, така и за силата и усойчивостта на отделния съветски човек. И докато социалистическият строй и съветската държава като цяло бляскаво издържа трудния си изпит и потвърди по убедителен начин устойчивостта си и прегъзходството си над буржуазно-капиталистическия строй, някои съветски хора, поотделно, не можаха да издържат това напрежение и временно се подадоха, направиха отстъпление от съветския морал. Повечето от тях, обаче, с помощта на другарите си превъзможнаха временното си отстъпление и наново с достойнство заеха своето място в редиците на славните съветски хора, граждани на великата социалистическа страна.

Сценаристите М. Блейман и К. Исаев („Подвигът на разузнавача“) и режисьорът А. Файнцимер са създали по едноименната пиеса на Б. Лавренев един силно напрегнат морско-военен филм. В центъра на действието стои личната драма на командир на флотилия от торпедни катери Боровски. Морално неустойчив, Боровски се подава на личните си увлечения за слава, за голяма кариера, за придобиване на всяка цена званието „Герой на Съветския съюз“. В това си болезнено увлечение той е готов да забрави всичко. Не желаейки да „дели славата си с други“, той достига до тежко престъпление, както по отношение на другаря си Максимов, така и по отношение на командуваната от него флотилия. Престъплението, обаче, е открито. Боровски е смазан под тежестта на провинението си. Той, обаче, не е изхвърлен от средата на другарите си. С тяхна помощ, предимно с помощта на самия Максимов, нему се дава възможност да изкупи тежката си вина и наново да заеме мястото си сред редиците на славните съветски червонофлотци. На лице е едно истинско болшевишко отношение към човека. Човекът е по начало ценност и с всички средства тази ценност трябва да бъде запазена и използван от обществото. Трябва да се даде всичката възможност и най-голяма помощ на тези, които временно са се отклонили от правия път, да превъзможнат временното си увлечение и заблуждение. В това отношение, образец на върно виждане и честно и безкористно другарско отношение е другият герой на филма — Максимов. За него личната слава и щастие е славата и щастieto на флотата, на родината. И затова той е толкова великодушен към тежко провинилия се пред него другар, в когото той вижда много сили и способности, които трябва да бъдат използвани за благото на родината. Най-лесното за него би било да се отвърне от доскорошния си другар. Но това не е пътят на съветския човек. Максимов е първият, който се притичва на помощ на Боровски. Той не се води от желание за отмъщение, за някакво „морално удовлетворение“. Дългът към обществото, към родината е преди всичко. А този дълг говори на Максимов, че неговият другар Боровски се е само временно отклонил от правия път, че той е човек с много сили и възможности, които не трябва да бъдат загубени за обществото.

Сцена из съветския филм „За онези, които са в морето“. В ляво — М. Жаров.

С малко средства режисьорът на филма са е справил добре със задачата си, като с много нерв, динамика и напрежение е успял да претърсва на екрана едно чисто драматично произведение. Драматичният конфликт е последователно и логично оформен, образите са верни, пълнокръвни и убедителни, застъпени от добри актьори. При това, в развитието си, драматичният сюжет е оцветен много сполучливо от редица вътрешни, с много топлота и красота, битови и сантиментални сцени, съпроводени от хубава музика и добре изпълнени руски романси и песни. Като постижение трябва да се отбележи и внушителните външни морски снимки, които изобщо, от техническа гледна точка са едни от най-мъчните във филмовото изкуство.

Йор. Вел.

Наташа Защипина (в дясно) в една сцена из съветския филм „Първолачето“.

„ПЪРВОЛАЧЕТО“

Кинокартината „Първолачето“ е наистина изключителна продукция на съветската кинематография. Зрителят е очуден: как е възможно един колектив от невръстни деца да играе толкова артистично! В същност, обаче, малките съветски артисти не играят, а живеят собствения си живот на екрана и толкова е завладяваща играта им, че играта на големите актьори във филма изглежда в много моменти приторена или неестествена. А при това децата инсценират един филм с отговорна задача, разкриват един свят, който няма нищо общо със сензационните приключения на американските филми, в които играят деца.

По сценарий на Евгений Шварц и под режисурата на Иля Фрез, филмът „Първолачето“ разгръща в страниците на един киноалбум живота на малката Маруся, която започва да учи азбуката и заедно с учението си да расте под грижите на своите родители и на съветската власт, като нов, непознат още за нас социалистически човек. Постепенно малката своеглава палавка се превръща за една година от горделива самолубка — в любима другарка на всички деца. И този методологичен процес на образование и възпитание в съветското училище се разкрива във филма „Първолачето“ живо и образно, като увлекателна история, която ни спомня детството и събужда надеждите ни за нашите деца, които по същия начин ще растат в социалистическото ни бъдеще. И най-важното, което съветската педагогика показва в този филм, е именно как малкият гражданин на СССР е обичан и гледан от държавата и как под грижите на родители, учители и общество, малкият ученик се облагородява в колективния живот и спечелва уважението на всички, не заради отличията, но заради способностите си и своята любов към хората. Трябва и без лентата да те уважават! — казва учителката на малката Маруся, която става истинска ученичка едва тогава, когато нейното самолубие е превъзможано от великото чувство на дружба и трудолюбието. А това са основните задачи на съветското училище, които във филма „Първолачето“ покоряват зрителя и го карат да съжалява, че и той не е една Маруся или един Серьожа.

Режисьорът наистина е въплътил сценариото в живи картини, които остават незабравими. Ето, Маруся пише с молив, а другите вече напредват с мастилото. Но учителката не й разрешава да премине напред, защото трябва да изкорени нейния егоизъм. И в момента, когато Маруся е готова да послужи с перодръжката си на другарката си, когато нейният егоизъм е вече преодолян, тя бива удостоена с писалката на учителката. Когато, обаче, става дежурна, самолубието й отново пораста, но учителката и тук прилага своя съветски метод на възпитание. Великото чувство на дружба преобразява напълно детето. И тия картини са реални, живи, те дишат и възпитават и малкия и големия зрители. Тази воля за дружба и любов към малкия човек се изразява добре в зимното приключение на Маруся.

Играта на малката актриса Наталия Защипина в ролята на Маруся, без да мисля за употребяван шаблонен израз, е незабравима. Но и целият детски колектив не й отстъпва. В ролята на учителката играе пре-

расно актрисата Тамара Макарова. Но филмът покорява зрителя с колективния израз а живота, който блика в неговите картини, а съветския прекрасен социалистически живот. И затова „Първолачето“ е вълнуващ, здър, жизнерадостен филм за всички. С доволствие може да го гледате не само веднъж. И наистина няма да го забравите.

Стефан Станчев

МОМЪКЪТ ОТ ПОКРАЙНИНИТЕ

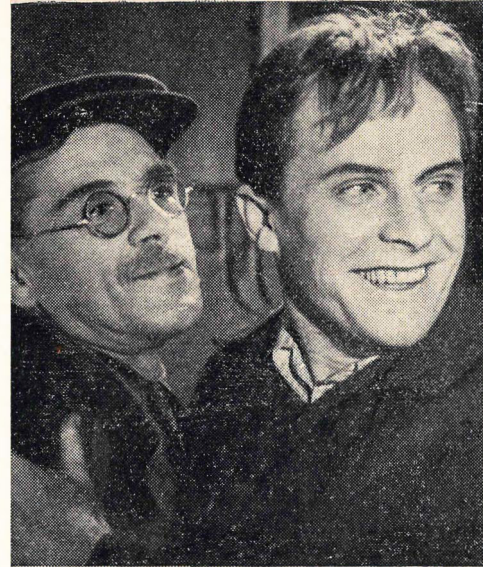
Във всички големи градове има бедни покрайнини, с малко радост и още по-малко надежди. Същото беше и в царска Русия. Но бурята на Октомврийската революция изкъса тъмните облаци над тези покрайнини, плисна в тях надежда, радост и нов живот. И в този нов живот израснаха нови хора — в науката, техниката, изкуството, ирмията. Те граяха новия социалистически живот, а който пък пресъздаваха самите тях. И те израснаха силни, способни — защита и гордост на родината си.

На тази обществено политическа канавка З. Кожевников и И. Прут са изградили своя сценарий, по който е създадена кинокартината „Момъкът от покрайнините“. Онова, което прави филма значителен в художествено отношение и идейно наситен, което трогва и вълнува, което действа възпитателно върху младежта, това е ясната целестремност, несломимата воля, високият патриотизъм и голямата морална издръжливост, така характерна за младежта родила се в дните на Октомврийската революция и израснала в гражданската война, интервенцията и сталинските петилетки.

Не суетата, не желанието за забогатяване, не повърхностната амбиция стимулираше съветските деца, които израснаха до истински герои, а примерът на старите руски работници революционери, чиято упорита борба, непоколебим патриотизъм, любов към творческия труд и вярата в партията и нейните водачи, които пример децата черпиха в тежкия всекидневен живот и в който те вложиха младежки романтизъм.

И затова героят на този филм — Андрей Скворцов е истински представител на младото социалистическо поколение, типичен образ, моделиран майсторски и с любов от талантливия и симпатичен артист Евгений Самоилов. Този образ ни е добре познат от всички филми, посветени на съветската младеж — като се почне от Павка Корчагин (от „Как се каляваше стоманата“), Максим (от трилогията на Трауберг), Тимур (от „Тимур и неговата команда“), и се свърши с Ваня Солнцев („Синът на полка“).

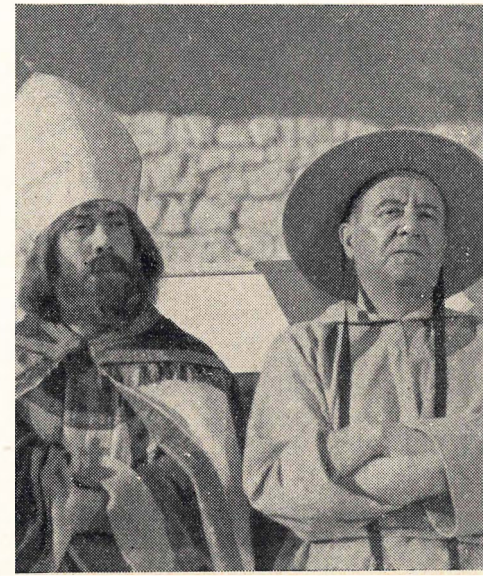
И затова, когато виждаме най-сетне, че бедният любознателен момък от покрайнините на града, който с приятеля си Костя стават помощници на стария локомотивен машинист Рябушкин, завършил професионалното училище, а после политехниката, е станал прославен конструктор, ние не се очудваме, а приемаме това като напълно реален факт. И не се очудваме, че Андрей Скворцов се е отдал на изобретяване скорострелно оръжие, когато можеше да стане именит строител или машинен инженер. Скъпата социалистическа родина е заобиколена от толкова много врагове, за да се брани тя трябва да е силна. Нейната сила ще дойде от героизма на нейните хора, но наред с това и от оръжието,

Сцена из съветския филм „Момъкът от покрайнините“. В дясно — Евгени Самоилов.

което ще им се даде. Това оръжие трябва да бъде изпитано, скорострелно, модернизирано. И Скворцов, момчето от някогашните бедни, безрадостни покрайнини, осъществява конструкцията на скорострелна картечница, която в Отечествовата война сваля не един самолет и покоси не един варварин, стъпил на родната земя.

Когато войната е свършена, Скворцов се отдава на изобретяването на друго, още по-мощно и страшно оръжие. „До когато на земята не настъпи траен мир, това ще е много необходимо и аз не ще престана да работя!“ С тези думи завършва кинокартината. Над тези думи мнозина, които така разпалено говорят на запад и особено в САЩ за нова война, би трябвало добре да се замислят. Защото момците, родили се в бурята на революцията, израснали в социалистическата

Фернандел и Ремю в една сцена из френския филм „Скитниците в рая“.

епоха и калили се в годините на Отечествовата война, въсържили се с една мощна и модерна военна техника, ще знаят как да се справят с новите военнлюбци, за да осигурят не само за родината си, но и за света траен и демократичен мир.

Ето, в съзаването на една колкото реалистична, толкова и обективна и типична обстановка, и на живи, типични образи, е главното постижение в този вълнуващ филм. Затова и Андрей Скворцов, и приятелят му Костя, старият машинист Рябушкин, и професор Смирнов, и хората от ЦК на партията, които не пропускат случая да осигурят творческа свобода и възможности на всяко дарование, ни изглеждат стари и мили познания. И в съдбата, борбата, и творчеството на тези хора, ние виждаме цяло едно поколение, най-героичното поколение на нашето време. И всичко това дадено така просто, убедително и сърдечно. Заслуга колкото на сценаристите, толкова на въдъхновените артисти, а особено на режисьора Журавльов.

П. Здравелин

„СКИТНИЦИТЕ В РАЯ“

Неприятно е да се почувствува измамен. Неприятно е и когато отидеш да видиш „Скитниците в рая“ с намерение да се заливаш от смях (Ремю и Фернандел!), а започваш да се чувствуваш неловко пред глуповатостта на този филмов разказ.

Наистина, една хубава провансалска легенда може да привлече вниманието на филмовия работник, но въображаемостта пътуване из ада и рая на двамата герои, макар и да крие в себе си „филмови възможности“, не е достатъчно за създаването на хубава кинокартина. Погрешно е увеличаването по външни ефекти за сметка на идейната съдържателност, макар в тази картина, чрез някои от репликите на неповторимия Ремю, авторите и за поднасят на публиката съждения, които могат да доведат до размисъл.

Самият сюжет предлага възможности за по-сериозно проявяване оправданата ирония по отношение на известни въпроси из религията, но авторите не ги използват добре и се задоволяват с една наивна (за да не се каже по-лошо) трактовка. Независимо от всичко, моралът от тази кинокартина, — средоточен според мен в сцената на райския съд, е със съмнителна поучителна стойност: безделието, пианството и чревоугодничеството са „детински, невинни грехове“ и следва да бъдат опростени...

Двамата големи актьори Ремю и Фернандел са поставени тук в много тесни граници, в които те почти не успяват да проявят своя талант. Особено Ремю е скован от оперетността на действието като в желаната ризница, през която той с мъка успява на места да ни дари с по няколко искрички от своя дълбок драматичен талант.

Постановъчно фантазията на авторите се е разгънала твърде оскъдно. От френската филмова техника можеше да се очаква по-внушително разрешение на обстановката в рая и особено в ада... ако не се отнасяше тук за една кинокартина, пригодена, собствено, и за маловръстни и най-непретенциозни вкусове... Изобщо — една посредствена художествена творба.

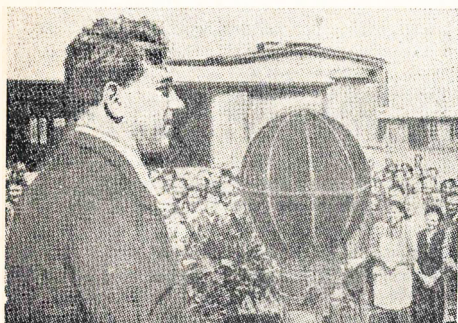
Др Ал. Т.

МИНИСТЪР ВЪЛКО ЧЕРВЕНКОВ В БАРАНДОВ

На 25 април 1948 година председателят на Комитета за наука, изкуство и култура, министър Вълко Червенков, който по това време бе в Прага като член на българската правителствена делегация, посети Барандовската киностудия. Той бе придружаван от чехословашките министри Вацлав Копецки (на информацията) и Зденек Нйедли (на просветата), писателя Кр. Кюлявков и известния чешки поет В. Незвал.

Високите гости бяха посрещнати от главния директор на държавното предприятие „Чехословашки държавен филм“, инженер Л. Линхарт, заедно с другите директори на предприятието.

Гостите разгледаха строежа на декорациите и присъствуваха при снимането на няколко сцени от филма на режисьора Мах — „Зелената книжка“. Групата момчета и момичета, които в момента на посещението участваха в снимането, не прекъснаха работата си. След свършване на снимането главните изпълнители на детските роли О. Крчек и Я. Хрдличкова поднесоха на министър Вълко Червенков и чешките министри

М-р В. Червенков говори пред барандовските киноматерици.

М-р В. Червенков, м-р Зд. Нйедли, м-р В. Копецки, писателят Крум Кюлявков и др. сред барандовските киноматерици и българските студенти по кинематография (Из филма „Правителствената делегация в Прага“)

букети от червени рози и ги поканиха в своята среда.

Българските студенти по кинематография имаха възможност да говорят с министър Червенков, комуто подробно разказаха за своята работа.

През обедната почивка гостите бяха посрещнати от персонала на киностудията в дворния площад, където министърът на информацията В. Копецки представи на киноматериците министър Вълко Червенков и министъра на просветата д-р Зд. Нйедли.

Министър Червенков изказа благодарност за проявените приятелски чувства и предаде поздрави от останалите членове на българската правителствена делегация и от българските киноматерици. Той благодари на всички, които оказват съдействие при практическата и теоретическа подготовка на десетте български студенти, дошли в Прага да получат знания, опит и майсторство за филмовата им работа в бъдеще. Министър

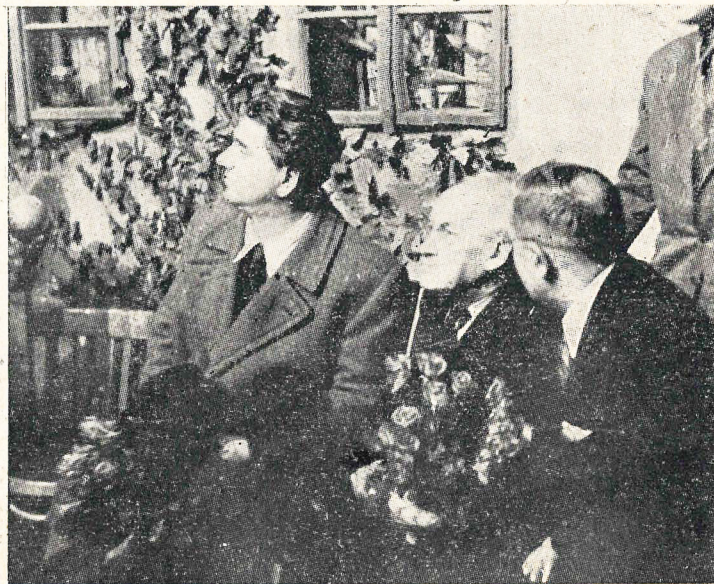
Червенков изказа пожелание, киноструди-чеството между двете братски славянски страни, започнало през 1946 година с една смесена документална продукция, да продължи и се развие и в областта на игралния филм.

Министърът на просветата д-р Зд. Нйедли поздрави филмовите работници и помоли всички да докажат със своята работа на света, че чехословашката кинематография може да създаде технически равностойни, а по съдържание и по-ценни филми от филмите на западните страни.

Председателят на съвета при „Чехословашки държавен филм“, Криванек, в заключение покани своите колеги да станат учители на младите български кинематографисти, дошли в Чехословакия с любов и доверие като при по-голям славянски приятел, и да оправдаят това доверие, като им помогнат да станат добри и сериозни работници в киноизкуството.

Момент от снимането на чехословашкия филм „Зелената книжка“ в Барандовската киностудия. (Из филма „Правителствената делегация в Прага“)

М-р В. Червенков, м-р Зд. Нйедли и писателят Кр. Кюлявков наблюдават снимането на филма. (Из филма „Правителствената делегация в Прага“)

Евгени Самойлов

Евгени Самойлов е роден в Ленинград. Той никога не е предполагал, че може да стане актьор и да работи в театър или кино. Той обичал спектаклите и кинопредставленията, но само като зрител, а за себе си мечтал за друга кариера. По стените на стаята, в която живеел младият живописец, били окачени скици и рисунки, а в неговата ученическа чанта винаги се намирал албум с рисунки. Той рисувал много и с голямо желание и всичкото си свободно време прекарвал в художествените музеи на Ленинград. Неговите близки непрекъснато му говорели, че има дарби на художник и така той на 16 години се записва в училището за живопис.

Бъдещето му било решено. Пред него били учебните помагала: масла, бои, четки и нежните тонове, с които така хубаво предавал северния колорит на Ленинградските околности.

Но... веднъж, когато се готвел за изпит, при него дошъл един съученик от гимназията, който му разказал мъката си: мечтал да стане артист, намерил добра театрална школа, но панически се страхувал от приемния изпит. Приятелят помолил Евгени да подаде и той зявляние и заедно с него да се яви на изпита, „за да му дава кураж“. Младият художник се трогнал от искреното желание на приятеля си, подал заявление в школата и отишъл с него на изпит. Там прочел баснята „Котарак и готвач“, откъс из „Медният конник“ и разказа на Короленко „Огънчета“ и като не дочакал за резултата напуснал злата без да смята да се връща някога там.

След няколко дни приятелят му наново го посетил. Този път той бил разстроен и смутен до крайност. От объркания му и разпокъсан разказ Евгени можал да разбере, че приятелят му не бил приет в школата, а бил приет самият той. Приятелят му бил така наскърбен и така много плакал, че Евгени сметнал, че да бъдеш актьор е голямо щастие и решил да не се противопоставя на съдбата и да остане в школата.

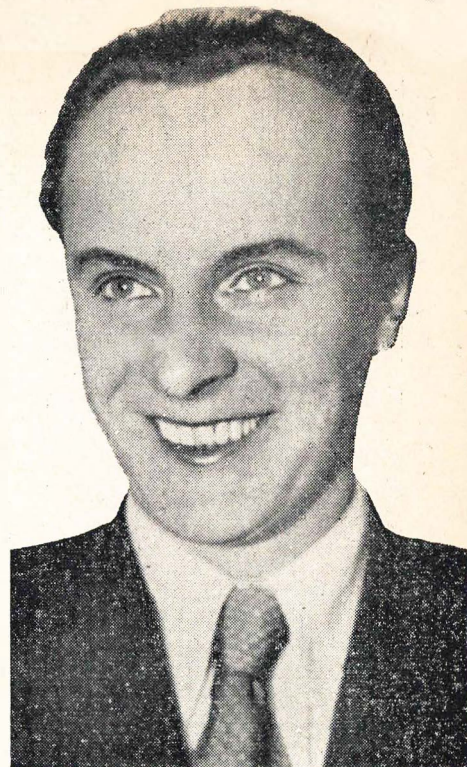
Любовта към театъра дошла постепенно и през следващата година младият художник не можел вече да се отдели от школата и преподавателите си, но въпреки това продължавал да рисува.

В 1930 година Самойлов е артист в Ленинградския театър. Ролите, които изпълнявал, били повече характерни. Първото запознаване с кинематографията не донесло на младия актьор много радост, нито желание да продължи започнатото кинотворчество. Кинодебютът му бил във филма „Случайна среща“. Когато се видял на екрана Самойлов искрено се огорчил — нищо не му харесало, нищо не го удовлетворило. Сега признатият актьор на съветската кинематография и лауреат на Сталиновата премия, Евгени Самойлов, благославя деня, в който е преживял това огорчение и чувство на неудовлетвореност, защото това го накарало да подложи своята роля на самокритика и да извлече от нея ценни поуки.

Минали дни и години. Все нови и нови роли се появявали в театралния репертуар на Самойлов, и киното било забравено. Само в 1936 г. участвувал във филма „Том Сойер“, но това било съвсем случайно, а и ролята била малка и не могла да предизвика у него влечение към кинематографията. Това влече-

ние се появява в 1938 г. Режисьорът Александър Довженко му предложил ролята на легендарния пълководец Щорс в едноименния филм. Много труд бил необходим да се постигне външния и духовния лик на Щорса. Десетки съратници на героя от гражданската война разказвали на Самойлов за Щорс, стотици книги, исторически справочници, стихове, романи и мемоари запълвали неговата работна стая. В резултат на това образът на Щорса бил предаден с максимален успех и кинокартината била гордост за колектива, който я изработил. Дружбата на Самойлов с режисьора Довженко оказала решително влияние върху младия актьор, от този момент той заработил в кинематографията.

След това следват ролите му: Инженер Лебедев в „Светлият път“, Лейтенант Колчин в „Сърцата на четирмата“, Дон Пабло в „Небе и ад“, „Неуловимият Ян“, Касиянов в „Давид Беке“ и Лейтенант Кудряшев в „Шест часа след войната“. Ролята на Кудряшев е любимата роля на Самойлов след тази на Щорса. Тя отговаряла на неговите актьорски стремления. Той виждал в нея истинската романтичност, стремеж към чисти постъпки и голяма човешка любов, т. е. онези качества, които са характерни за голямата част от младежите. Лейтенант Кудряшев бил за него съветският патриот, който понася за родината си и най-големите неспогоди в суровите години на Великата отечествена война, човек с висока мисъл, с чисти душевни идеали, с твърда вяра в силата и щастieto на родината си и предан на сърдечните си чувства. Работейки над тази роля, Самойлов създавал този героичен образ, който ще бъде идеал на поколенията. Самойлов мечтае да създаде галерия от образи на млади хора — такива, каквито са били светлите синове на чоречеството. Един от тези е образът на Лейтенант Бурунов във филма „Адмирал Нахимов“ — Бурунов е бил руски

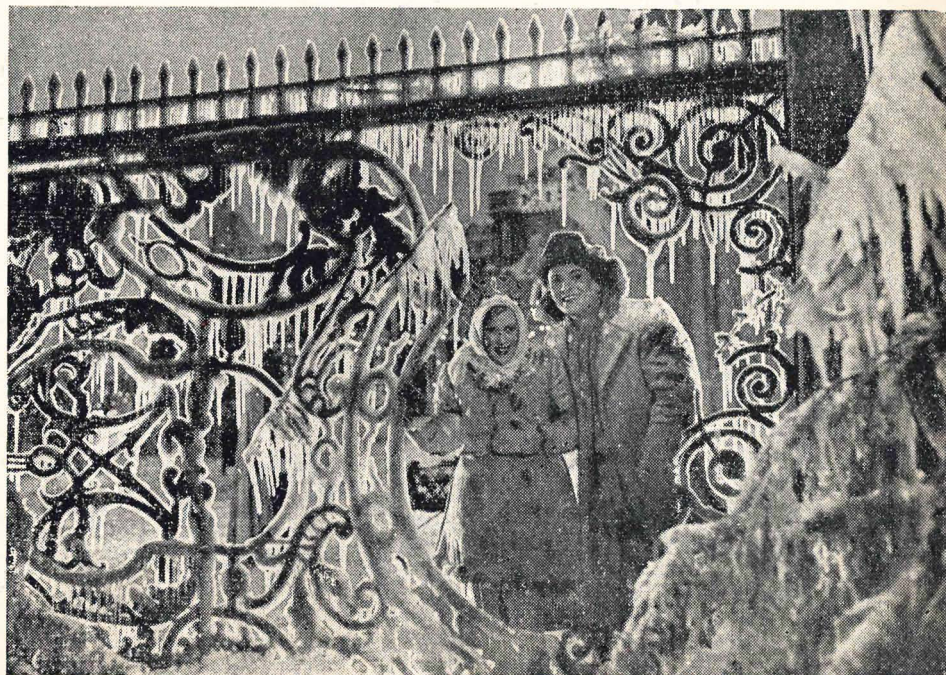

Евгени Самойлов

морски офицер, когото Нахимов и съвременниците му смятали за гордост и надежда на руската армия.

Самойлов е в разцвета на своето творчество. Той обича своето изкуство и има голямо желание да играе както в театъра, така и в киното. Той иска да създава образи на тези герои, които са му близки, разбрани и мили. Като ленинградец той обича своя роден град, своята школа, своя театър. Световните събития през последните години измениха характера на хората. Самойлов мечтае да създаде новия роден и закален в боевете характер на човека, който изгражда новия живот. И той създава такива образи в киното.

Най-новият филм на Самойлов е „Момъкът от покрайнините“ (по-раншно заглавие „Страшното оръжие“), където играе ролята на инженер Андрей Скворцов.

Евгени Самойлов и Любов Орлова в една сцена из филма „Светлият път“.

ЧЕХОСЛОВАШКА ФОТОИЗЛОЖБА В СОФИЯ

Разгледахме една съвременна и хубава документална фотоизложба. Уредена по по-чин на чехословашкото Министерство на информацията, под ръководството на културния аташе Томаш Тополски, и под покровителството на чехословашкия пълномощен министър д-р Франтишек Кубка, изложбата будеше голям интерес всред гражданството. За времето от 14 април до 5 май, изложбата е била посетена от кръгло 40,000 посетители.

Изложените големи фотокартини ни показваха героичната борба на чехословашкия народ срещу нацистките окупатори през годините 1938 до 1945, както в самата Чехословакия, така и извън нейните граници.

Една от първите картини на изложбата е от 15 март 1939 год. Тя показва, че пражското население още в момента на нахлуването на окупаторите в Чехословакия е било готово за борба с хитлеровите пълчища, че ги е посрещало без страх и с вдигнати юмруци. На друга голяма надлъжна снимка виждаме вандалщината на окупатора: унищожаването на 10 юни 1940 г. на с. Лидице. Редица снимки на избити мирни граждани и селяни документират издевателствата на немските хитлеристи. А борбата не се е ограничавала само в Чехословакия; големи снимки свидетелствуват, че извън нейните граници са се организирали многобройни групи от чехи и словаци, които са действували срещу хитлеровия империализъм. Снимки от СССР, Англия и северна Африка (Тобрук) показват, че възмущението от извършеното в Лидице постоянно расте. Една хубава снимка увековечава участието на чехословашката жена в съпротивителното движение, като парашутистка на източния фронт. Снимката в естествена големина от статуята „Победа“ на скулптора Ян Шурса приключва тази тъй хубаво уредена фотоизложба.

Изработката на картините говори за напредналата фототехника в Чехословакия, а изложеният материал, уреден с грижливост и добър вкус, ни задължава да изкажем нашите най-сърдечни поздравления на уредниците на изложбата и на техните сътрудници.

Карл Сакал
член на българския фотоклуб

Брезички

Снимка — Васил Морфов

ВЕЛИКАТА ОТЕЧЕСТВЕНА ВОЙНА НА СЪВЕТСКИТЕ НАРОДИ в художествената фотография (ФОТОИЗЛОЖБА В МОСКВА)

Повече от 300 работи са изложени в залите и фойето на Централния дом на работниците на изкуството. Те принадлежат на 88 автора, военни фотокореспонденти на ТАСС, централни фронтови вестници и списания.

Много от изложените снимки са познати добре на зрителите от страниците на съветския печат през войната. В своите произведения фотокореспондентите са запечатали славните дела на сухопътните морски и въздушни войски, усилията на съветските патриоти в тила, бойния живот на партизаните, връщането на населението във временно окупираните от немците райони.

Много от тези работи са изпълнени в разни периоди на великата Отечествена война от фотокореспонденти, загинали на своя боен пост: М. Калашников, С. Струнников („Правда“), М. Бернщайн („Червена звезда“), П. Трошин („Известия“), В. Иванов и М. Прехнер („Фотохроника на ТАСС“), С. Кафаян („Сталински сокол“). На М. Калашников принадлежат забележителните документални снимки: „И. В. Сталин на тържественото заседание на Московския народен съвет на 6

ноември 1941 година“ и „Парад на Червения площад на 7 ноември 1941 година“.

Голям интерес будят снимките, посветени на сталинградските сражения — работите на Г. Зелм, С. Алтерин, О. Кноринг, Я. Рюмкин, Г. Липскеров и др. С голямо изкуство са изпълнени работите на военните кореспонденти, снимали Ленинград по време на блокадата и боевете на ленинградския фронт (А. Гаранин, С. Крапивницки, Б. Кудояров), интересна е нощната снимка на Р. Мазелев и Б. Федосеев „Път за обсадения Ленинград през Ладожкото езеро“. Наред с майсторите професионалисти, са правили снимки и стрелците радисти, фотокореспонденти на армейския вестник на Ленинградския фронт — Л. Грозов и М. Каше. Те са снимали боеве на самолети и други военни епизоди, в които сами са взимали участие.

Към най-интересните работи на изложбата спадат документалните снимки по завземането на Берлин от съветските войски: „Съветските танкове преди парада на победата“ (В. Пушкин), „Берлин е взет!“ (А. Архипов), „Със знамето към Райхстага“ (А. Капустянский).

(Из „Съветско изкуство“)

ФОТОГРАФИЯТА В УНГАРИЯ СЛЕД ВОЙНАТА

Войната унищожи по-голямата част от фотографските материали, с които се снабдяваха професионалистите и любителите фотографии в Унгария. Но благодарение на интереса на окупационните войски към фотографията, още през пролетта на 1945 г. започва възстановителната работа. На разположение на професионалистите биват поставени импровизирани ателиета и лаборатории, и мотори от руската армия ги снабдяват с течаша вода и електрически ток.

По-бавно се възражда любителската фотография. Повечето от членовете на прочутия едно време унгарски фототим бяха загубили не само апаратите си, но и архивите им от снимки и негативи бяха в повечето случаи унищожени по време на обсадата на Будапеща. Главната трудност, обаче, се състоеше в недостига на фотохартия, докато филми се намираха в значителни количества, макар и с отдавна изтекъл срок за обработката. Липсата на материали става толкова остра в началото на 1946 г., че започва сериозно да застрашава самото съществуване на фотографския занаят. Започна да се чувства оскъдица и на филми, без да има изгледи за внос на такива. Забележително е, че при тия обстоятелства унгарските фотолюбители все пак успяват да подновят връзките си с чужбина и да участвуват с успех в много международни изложби.

Съюзът на фотолюбители в Унгария бива реорганизиран, като почти всички видни членове от стария тим влязоха в него. Миналата година повече от 300 души участваха в Националната фотоизложба, а първата международна изложба, уредена от съюза след войната, мина при голям успех.

Преди войната Кодак имаше в Унгария фабрика за производство на фотохартия. Тя пострадна значително при боевете, и през пролетта на 1947 год. една унгарска финансова група я откупи, възстанови и постави отново в действие под фирмата „Форте“ О. О. Дво за фотохимическа индустрия. Благодарение на тази фабрика днес страната е добре снабдявана с фотохартия и значителни количества са приготвени за износ. Положението с плаките и филмите, за съжаление, е все още сериозно, и в това отношение унгарските фотографи очакват помощта на други страни.

(Из „Photographic Journal“)

СЪБИТИЯТА У НАС ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА ФОТОРАПОРТЬОРА

1. Посрещане на правителствената делегация начело с м-р-председателя Георги Димитров на летище Враждебна при завръщането от Варшава. (Снимка — Ил. Китанов).

2. 24 май — денят на Кирил и Методий. Манифестация на септемврийчетата. (Снимка — Ил. Китанов).

3. Чествуване 70-годишнината от освобождението на София. Тържественото събрание в Народния театър. (Снимка — Ил. Китанов).

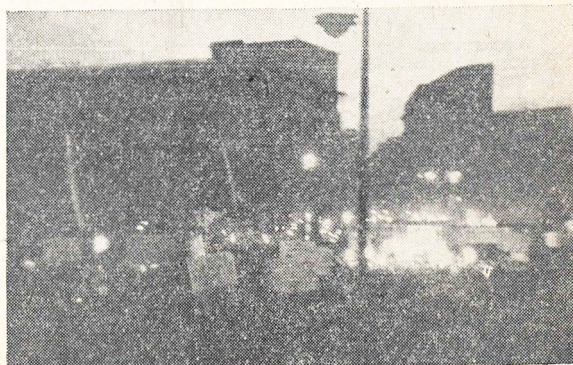
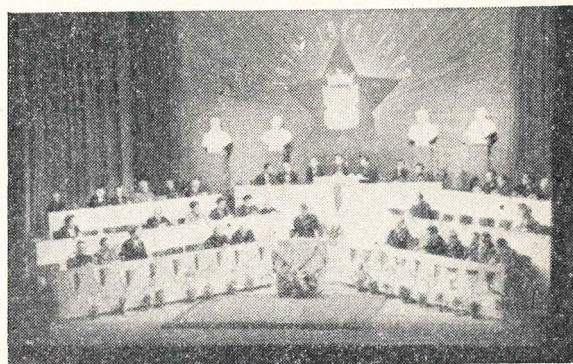
4. Откриване изложбата на Съветската книга от м-р Вълко Червенков, председател на Комитета за наука, изкуство и култура. (Снимка — Г. Дъчев).

5. Факелно шествие по случай 2 юни — ден, в който се чествува паметта на великия поет и революционер Хр. Ботев и всички герои, паднали в борбата срещу фашизма. (Снимка — Ил. Китанов).

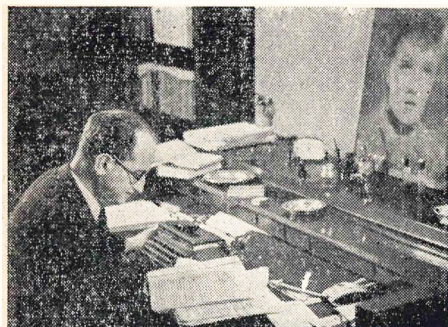
Четвърта международна фотоизложба в Чехословакия ще се състои тази година в Прага, Братислава и Бърно от септември до ноември. Крайният срок за изпращане на снимки е 15 юни.

Деветдесет и третата ежегодна изложба на Британското фотографско д-во, която ще се състои тази година в Лондон, ще бъде подразделена на 2 дяла. Снимките от секциите за художествена и цветна фотография ще се излагат от 10 септември до 3 октомври, а от 9 до 30 октомври ще бъдат изложени снимки и диапозитиви от научен, естествено-исторически, документален, рекламен и пр. характер.

— Съжалявам, но това е най-малкият комплект — тъмна стая, с която разполагаме в момента.

Съветски киноработници в труд и отдик

Отгоре надолу: 1. Режисьорът Михаил Ром („Великият Октомври“, „Ленин през 1918 година“, „Руският въпрос“) на работа в своя кабинет.

2. Михаил Ром играе шах със своята дъщеря.

3. Режисьорът на документални филми Роман Кармен („Сълът на народите“, „Ленинград“) на работа по своя нов филм „Ленинград“, който вече се представя и у нас.

4. Роман Кармен — операторски обект за малкия Кармен,

на Екрана И В ЖИВОТА

ПОЧИНАЛ Е ЕРНСТ ЛЮБИЧ

Починал е в Холивуд световно известният режисьор Ернст Любич. Работник със свой собствен стил, Ернст Любич отдавна бе се утвърдил като един от големите режисьори на световната кинематография. Роден в Берлин, още като актьор в трупата на Макс Райнхард той прави обиколка из Европа. Започва филмовата си работа в Берлин, като комичен актьор в 1912 година и участвувал в късометражни комедии. По-късно става режисьор на късометражни комични филми. Първият му голям успех като режисьор идва в 1918 г. с филма „Кармен“. В 1922 година заминава за Холивуд, където остава до края на живота си, като през това време поставя филми почти за всички големи фирми. Напоследък с произволителя Сол Лесер образува собствена фирма за производство на кинокартини. По-главните филми, които е създал, са: „Кармен“, „Пламък“, „Доктор Мабузе“, „Хенрих VIII“, „Розита“, „Мъжете предпочитат русите“, „Блондинка и брюнетка“, „Патриот“, „Целуни ме пак“, „Три жени“, „Такъв е Париж“, „Старият Хайделберг“, „Вечната любов“, „Принцът съпруг“, „Монте Карло“, „Един час с теб“, „Веселият поручик“, „Човекът, когото аз обичах“, „Ако имам един милион“, „Неприятност в рая“, „Заминаване в чегире“, „Копнеж“, „Веселата вдовица“, „Ангел“, „Осмата жена на Барбавлу“, „Това не сигурно чувство“, „В твоите обятия“. Последният му филм е „Небето може да почака“.

Ернст Любич

„ОТВРАТИТЕЛНА ЛЪЖА НА ЧУДОВИЩЕН ПРЕДАТЕЛ“

Двама канадци, ветерани от войната — пионерът Дрейк и артилеристът Мейсон са охарактеризирали филма „Желязната завеса“, който е бил сниман в Отава (Канада) от една холивудска фирма, като „отвратителна лъжа на чудовищен предавател“. В тяхното писмо, адресирано до артиста Ендрис, който изпълнява главната роля във филма, се казва: „Прогресивните жители на Отава са възмутени от това, че се снима филмът „Желязната завеса“, самото название на който принадлежи на хитлеровия пропагандист Гьобелс, а сега се разпространява от другите пропагандисти на американския континент. Ние категорически протестираме против снимането на този филм, защото е доказано, че той е основан на отвратителната лъжа на чудовищен предавател. Доколкото Вие взимате участие в тази отвратителна лъжлива пропаганда против нашия съюзник Русия и против дружбата и взаимното разбиране, всеки филм, в който Вие ще играете, ще бъде бойкотиран от всички хора, способни да уважават и другите народи“.

Протестите на населението на Отава във връзка с филма „Желязната завеса“ се усилили. Вестникът „Ситизен“ поместил няколко протеста на свои читатели. Читателят Джилберт, обвинявайки правителството, за което е разрешило да се снима този филм против интересите на мира, заявил: „Това е коварен и опасен вид на раздухване война. Той ще послужи само за усиливане на недоверието и извратената представа за народа на другата страна. . . Кълня се, никога вече няма да отида в този кинотеатър, в който ще бъде прожектиран филмът „Желязната завеса“.

Завеждащият информационния отдел при фирмата, която снима филма, в изявлението си пред вестник „Джорнел“ признава: „Бригадата, която е снимала филма, е срещала в Отава омраза и заплашвания. . . Някои членове на бригадата са получили оскърбителни писма и предупредителни съобщения по телефона: „Хей, вие, по-бързо се измитайте от града! Това ще бъде по-добре за всички вас. Жителите на Отава не искат филм против Русия. Ние се отказваме да бъдем жертви на холивудската лъжлива пропаганда. . .“

ТИПОВИ СЕЛСКИ КИНОТЕАТРИ

Държавният институт за проектиране на кинотеатри в СССР е изпратил преди 6 месеца във всички области в страната албуми с проекти за типови кинотеатри.

Вече е започнал строежът по тези проекти на повече от 100 селски кинотеатри в Тулската, Смоленската, Рязанската и други области. Като са взели предвид, че селският кинозалон може да бъде използван и за просветна работа, авторите на проектите са заменили фойето с просторен вестибул, а зрительната зала са направили удобна за лекции, доклади и събрания.

Архитектите А. Жбаков, В. Новак, Т. Акинфиева и др. са изготвили своите проекти в стила на руската народна архитектура.

Сега един колектив от московски архитекти продължава проектирането на типови селски кинотеатри. Работят се 8 проекта на кинотеатри с по 250—300 места.

Шърлей Темпъл е мъртва, да живее Наташа Защипина!

Наташа Защипина във филма „Слон и вълченце“.

Под това заглавие във френския седмичник „Spectateur“ преди две години бяха поместени възторжените впечатления на критика Жан Вертнел от малката киноартистка Наташа Защипина. Между другото там се казваше:

„Шърлей Темпъл е мъртва. . . Всяка година тя оставяше върху цветните корици на американските списания по малко от своята свежест. . . така, че като стана на 18 години, ѝ оставаше тъкмо колкото да се ожени. . .

Но на кинематографното небе звездите не остават без работа. . . Този път съветското небе е, от което ни идва младата светлина на една 6 годишна звезда.

Наташа Защипина: име, което звучи варварски, можеби, и което мъчно може да се произнесе 10 пъти подред, но към което не остава освен да се привикне. Едно малко момиче. Истинско малко момиче. Детско лице, с големи черни очи. . .

Тя се казва Лидочка във филма „Слон и вълченце“. Едно възхитително име. . .“

Нашата публика познава Наташа Защипина от филмите: „Имало едно момиченце“ („Момичето от Ленинград“), и „Слон и вълченце“, а напоследък има възможност да се радва на талантливата ѝ игра в най-новия ѝ филм — „Първолачето“.

Наташа Защипина във филма „Първолачето“.

ТРИКФИЛМИ ПРОТИВ РАСИЗМА И КАПИТАЛИЗМА

Известните чешки киноработници в областта на трикфилма Ирена и Карел Додал са образували в Ню-Йорк собствено предприятие „Ирена филм Арт“. Първият филм, който са изработили, „Хора“, е насочен против расизма. В него е показана колонизацията на Америка от народи от най-различни раси и е подчертана грамадната сила на сътрудничеството между хората за подобрене живота на цялото човечество. В най-новия им филм „Три маже“ са показани работник, селянин и едър капиталист и е посочен пътят за успешна борба с капиталистите.

Розамунда Джон

Стиuart Гренджър

мери, София — Розамунда Джон е английска артистка, Родена е в Лондон — сега е на 31 години. Истинското ѝ име е Нора Розамунда Джон. Учила е във Франция драматично изкуство и от малка е имала голямо желание да стане известна артистка. Преди 12 години е била представена на режисьора Милтон Росмер, който по това време снимал филма „Тайната на Лох“ и търсел за главната роля във филма едно момиче с обикновени маниери и естествена игра. Така Розамунда Джон била ангажирана за първата си филмова роля. Филмът имал голям успех и донесъл известност и ласкави отзиви за младата артистка от страна на критиката. От този момент започва филмовата ѝ кариера, и тя се налага като една от най-добрите английски киноартистки. Въпреки успехите си във филма тя не престава да играе и на сцената и то с много богат репертуар. Участвувала е във филмите: „Тайната на Лох“, „Първият от малцината“, „Нежният пол“, „Вечната светлина“, „Пътят към звездите“ и др. Последният ѝ филм е „Разляната чаша“. В 1943 г. се е омъжила за филмовия режисьор Ръсел Лойд — имат един син на 2 години.

За Ричард Грийн вижте бр. 6 г. I и бр. 4-5 година II.

Емил, София; Петър Н. Стара Загора — Стюарт Гренджър е роден на 6 май 1913 година. Истинското му име е Джеймс Стюарт, но за да не се смесва с американския киноартист със същото име, променя го на Стюарт Гренджър. Първоначално се бил записал да следва медицина, но скоро се отказал от намерението си да става лекар и се записал в една театрална школа. В 1934 г. започва артистичната си кариера в Бирмингъм и две години по-късно той е един от най-известните театрални артисти в Англия и играе в Лондон с известните артистки Вивиян Лей, Флора Робсон и Лилиан Брайтайт.

В 1938 г. той за първи път участва във филма „Значи това е Лондон“, а в следващата година участва във филма „Конвой“ с Клайв Брук. При започване на войната той бива мобилизиран във войската. Демобилизира се в 1943 г. и след няколко дебюта на сцената, минали при голям успех, той уча-

ДО НАШИТЕ ЧИТАТЕЛИ

вува във филма „Човекът в сиво“. Този филм го извежда на първа линия наравно с добрите английски киноартисти. Оттук нататък кариерата му е изключително на киноартист.

Той е женен и има две деца. Главните му домакински занимания са дърводелство и градинарство. По-важните филми, в които е участвувал, са: „Вечната светлина“, „Пътят към Ватерло“, „Любовна история“, „Мадоната на 7 лунни“, „Цезар и Клеопатра“, „Керванът“, „Омагьосаната дъга“, „Бланш Фъри“, „Капитан Бойкот“. Последният му филм е „Сарабанда на мъртвите любовници“.

И. В. А. — Адресът на Любов Орлова е: Москва, СССР, арт. Любов Орлова, киностудия „Мосфилм“. Любов Орлова не е играла във филма „б часа след войната“.

Таня Димитрова, Сливен — С рождениите дати на артистите, които посочвате, не разполагаме. На всички тях може да пишете на адрес: Москва, СССР, арт. . . киностудия „Мосфилм“.

Боряна Георгиева, Плевен — Точният адрес на Недя Ножарова още не ни е известен.

Екатерина Петрова; „Неизвестен“; Група ученици; Ион А. Баева; Ив. Свеколкина, София; и др. — За Евгени Самойлов — в този брой.

Естерхази — Артистите от филма „Сбогом, младост“ са: Адриано Римолди, Мария Денис и Клара Каламай.

Драгомир Поборников — Биографията на Николай Крючков ще намерите в брой 1 от год. II. Съпругът на Шърлей Темпъл се казва Джон Агар. Оженили са се в 1946 г.

Христо Бонев, Г. Оряховица — За начина, по който може да получавате чуждестранни списания, най-добре ще ви осведомят Италианската книжарница — бул. „Цар Освободител“, книжарница „Чипев“ — бул. „Дондуков“ и

„Цар Освободител“ — всички Френската книжарница — бул. в. София.

Радар, Лом — На въпросите, за които се интересувате, сме отговаряли много пъти, затова прегледайте и старите броеве, а също така следете и новоизлизащите. Специално за участието на България в международните кинофестивали прегледайте брой 14 от г. II.

Йордан Гдосев — За Ингрид Бергман вижте брой 12 г. II; за Джон Пейн — бр. 11 г. II.

Боян Ковачев, София — Името на съветския режисьор Рапопорт, който е поставил естонския филм „Животът в цитаделата“, не е Георги, а Херберт. Грешката ви идва от това, че Херберт на руски се пише Герберт и при съкращаване става Г. Рапопорт, и сте сметнали, че Г. означава Георги. Сведения за живота и работата му — по-късно.

Христо Мараджиев, Казанлък — Въпросът Ви не е от наша компетентност, обрънете се към някой музикален магазин.

В. Димитров, М. Попова, София — Главните изпълнители от филма „Осемте героини“ са: Клодет Колбер, Полет Годар и Вероника Лейк.

Читател, Враца — В Съветския съюз има 3 висши учебни заведения, които подготвят кадри за кинематографията: Всесъюзният държавен институт за кинематография в Москва (ВГИК) със 6 факултета, Ленинградският институт за киноинженери с 3 факултета и Киевският институт за киноинженери с един факултет.

Розалия — Артистката, за която питате, се казва Орета Фиеме.

Мирей, Ели К., Ив. Дрегнев, Славна П., София; Катя и Вира, Пазарджик — Адресът на П. Кадочников: Киевска киностудия, Киев СССР

Хр. Константинов, Ловеч — Песента „Моята любов“ ще се помести в следващия брой на списанието.

БЕЛЕЖКА

В миналия брой на стр. 6. колона III — (Нови филми) е поставено заглавие „Страшно оръжие“. Отнася се за филма „Момъкът от покрайнините“, „Страшно оръжие“ беше първоначалното заглавие.

Поглед към бъдещето

Филм — Добри Караднанов
от „Българска кинематография“